

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Γ' - Ἔτος ΙΖ'
Ἄριθμ. φύλλου 706³

Θεοφάνεια (Ματθ. 3,13-17)
Τετάρτη 6 Ἰανουαρίου 2016 (2000, 2013)

Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος
Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης

Ὁ Ἰορδάνης ποταμὸς

«Ἡ θάλασσα εἶδε καὶ ἔφυγεν, ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω» (Ψαλμ. 113,3)

Σήμερα, ἀγαπητοί μου, εἶνε ἑορτὴ μεγάλη, ἡ ἑορτὴ τῶν Θεοφανείων. Εἶνε ἡ ἑορτὴ τῆς φανερώσεως τοῦ μεγάλου **μυστηρίου τῆς ἁγίας Τριάδος**.

Σήμερα ἁγιάζονται τὰ νερά. Κατ' ἐξοχὴν δὲ ἁγιάσθηκαν τὰ νερά τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ. Γιὰ τὸν **Ἰορδάνη** μιλάει σήμερα τὸ Εὐαγγέλιο, γιὰ τὸν Ἰορδάνη μιλάει καὶ ἡ ὑμνολογία τῆς Ἐκκλησίας ὅταν λέει «*Ἡ θάλασσα εἶδε καὶ ἔφυγεν, ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω*» (Ψαλμ. 113,3).

Στὰ λίγα λεπτά, ποῦ ἔχω στὴ διάθεσί μου, θὰ σᾶς πῶ λίγα λόγια γιὰ τὸν Ἰορδάνη.

Ὁ Ἰορδάνης, ἀγαπητοί μου, εἶνε ἓνας ποταμὸς ὃχι ὅπως ὁ Δούναβις καὶ ὁ Βόλγας καὶ ὁ Μισσισιπῆς· εἶνε ἓνας ποταμὸς σχετικὰ **μικρός**. Οἱ **πηγές** του βρίσκονται στὶς χιονισμένες κορυφές τοῦ Λιβάνου. Ἡ ροή του δὲν εἶνε ἴσια, ἔχει πολλὰ στροφές· ἀπὸ τὸ ἀεροπλάνο ὁ Ἰορδάνης φαίνεται σὰν ἓνα πελώριο φίδι ποῦ συστρέφεται. Τὰ ρεύματά του πέφτουν στὴ λίμνη **Γεννησαρέτ**. Ἀπὸ ἐκεῖ ξεχειλίζουν, συνεχίζουν νέα πορεία, καὶ πέφτουν μέσα στὴ **Νεκρὰ Θάλασσα**, ἐκεῖ ποῦ ἦταν ἄλλοτε οἱ διαβόητες πόλεις Σόδομα καὶ Γόμορρα, τὶς ὁποῖες κατέστρεψε ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴν ἀκολασία τους.

Ὁ Ἰορδάνης εἶνε ἱστορικὸς ποταμὸς καὶ συνδέεται μὲ πολλὰς **ἀναμνήσεις** ἀπὸ τὸν ἀρχαῖο κόσμο. Δύο - τρεῖς θὰ σᾶς ἀναφέρω καὶ θὰ τελειώσω τὸ λόγο.

α'. Ἡ **διάβασις** τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ τὴν **στρατιὰ τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ** «*ἀβρόχοις ποσίν*». Ὅπως ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἦταν σκλαβωμένος τετρακόσια χρόνια στοὺς Τούρκους, ἔτσι καὶ ὁ Ἰσραηλιτικὸς λαὸς ἦταν σκλαβωμένος στοὺς φαραῶ τῆς Αἰγύπτου. Ὑστερα ἀπὸ τετρακό-

σα χρόνια ἀνέτειλε τὸ ἄστρο τῆς ἐλευθερίας. Ὁ Μωυσῆς ὠδήγησε τὸ λαό. Βγῆκαν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο καὶ πέρασαν τὸ ὄρος Σινά. Ἐπειτα μὲ ἀρχηγὸ τὸν Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ πλησίασαν τὴ Γῆ τῆς ἐπαγγελίας. Ὅταν ἔφτασαν στὸν Ἰορδάνη ἦταν καλοκαίρι καὶ τὰ χιόνια τοῦ Λιβάνου εἶχαν λειώσει. Ὁ ποταμὸς εἶχε πλημμυρίσει καὶ ἦταν ἀδιάβατος. Τὸν πέρασαν ὁμως οἱ Ἑβραῖοι. Πῶς; μὲ βάρκες, μὲ μέσα ποῦ διαθέτει σήμερα τὸ μηχανικό; Ὁχι. Τὸν πέρασαν διὰ θαύματος· καὶ εἶνε ἱστορικὸ γεγονός, ποῦ τὸ μαρτυροῦν καὶ τὰ εὐρήματα τῆς ἀρχαιολογίας. Κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Θεοῦ στὸν Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ, μόλις πάτησαν τὰ πόδια τῶν ἱερέων μὲ τὴν Κιβωτὸ τῆς διαθήκης στὸν Ἰορδάνη, ὁ ποταμὸς κόπηκε στὰ δύο· τὸ ἓνα μέρος κύλησε πρὸς τὰ κάτω καὶ τὸ ἄλλο ἔγινε πελώριο φράγμα, σὰν τὸ φράγμα τοῦ Ἀλιάκμονος. Ἐτσι πέρασαν οἱ Ἰσραηλιτεῖς «*ἀβρόχοις ποσίν*», χωρὶς νὰ βραχοῦν τὰ πόδια τους (βλ. Ἰησ. κεφ. 3ο-4ο).

β'. Ἄλλη ἱστορικὴ ἀνάμνησι, ποῦ συνδέεται μὲ τὸν Ἰορδάνη ποταμό, εἶνε ἡ **θεραπεία τοῦ Νεεμάν**. Κοντὰ στὸν Ἰορδάνη εἶνε ἡ Συρία. Ἐκεῖ ἦταν ἓνας ἀρχιστράτηγος ἐνδοξος, ποῦ λεγόταν Νεεμάν. Αὐτὸς προσεβλήθη, ἀπὸ τὴν κορυφὴ μέχρι τὰ νύχια, ἀπὸ μία καταραμένη ἀρρώστια, τὴ λέπρα, ποῦ τότε ἦταν ἀθεράπευτη. Πῆγε σὲ γιατρούς, πῆρε φάρμακα, ἀλλὰ δὲν βρῆκε θεραπεία. Τότε κάποια Ἰσραηλίτισσα ὑπηρέτρια τῆς γυναίκας του εἶπε· Ἀφέντη, θὰ γίνης καλά, ἐὰν πᾶς νὰ βρῆς τὸν προφήτη Ἐλισαῖο, τὸ μαθητὴ τοῦ Ἠλία· ἐκεῖνος θὰ σοῦ πῇ τί θὰ κάνης. Ὁ Νεεμάν ἀμφέβαλλε, ἀλλὰ ἐπὶ τέλους πῆγε. Καὶ ὁ Ἐλισαῖος τοῦ εἶπε· Μὴ φοβᾶσαι, θὰ θεραπευθῆς, ἐὰν λουστῆς ἐπτά φορές στὸν Ἰορδάνη. Τὸ θεώρησε γελοῖο αὐτὸ ὁ Νεεμάν· νὰ πάη αὐτὸς, ἀρχιστράτηγος ἐνδοξος, νὰ βγάλῃ τὴ στολή

του, να ξεγυμνωθῆ καὶ νὰ πέση στὰ ρεῖθρα τοῦ Ἰορδάνου ἑπτὰ φορές; Στὴν ἀρχὴ δίσταζε· κατόπιν ὁμως πῆγε, λούστηκε ἑπτὰ φορές στὸν ποταμό, καὶ θεραπεύθηκε τελειῶς ἀπὸ τὴν ἀρρώστια του (βλ. Δ' Βασ. κεφ. 5ο).

γ'. Καὶ τρίτη ἱστορικὴ ἀνάμνησις εἶνε, ὅτι στὸν Ἰορδάνη **ἔστησε τὸ βῆμα του** - τὸν ἄμβωνά του, **ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος**, ὁ ὁποῖος καλοῦσε τὸν κόσμον σὲ μετάνοια. Ὅσοι μετανοοῦσαν ἔμπαιναν μέσα στὸν ποταμὸ καὶ ἐξωμολογοῦνταν τὰ ἁμαρτήματά τους. Ἔμεναν στὸ νερὸ λίγο ἢ πολὺ, ἀνάλογα μὲ τὴ διάρκειά τῆς ἐξαγορεύσεως τῶν ἁμαρτιῶν τους.

Δοξάστηκε λοιπὸν ὁ Ἰορδάνης ὅταν ἡ στρατιὰ τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ πέρασε «**ἀβρόχοις ποσὶ**» τὸ ρεῦμα του, δοξάστηκε ὅταν ὁ Νεεμὰν ὁ Σύρος θεραπεύθηκε ἀπὸ τὰ νερά του, δοξάστηκε ὅταν στὶς ὄχθες του ἔστησε τὸ βῆμα τῆς ἀληθείας ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος. Πολὺ περισσότερο ὁμως δοξάστηκε καὶ ἔγινε παγκόσμιος ὁ Ἰορδάνης ἀπὸ τὴ **βάπτισι τοῦ Χριστοῦ**. Ἄγνοοῦν οἱ ἄνθρωποι τοὺς ποταμούς τῆς γῆς· ἀλλ' ἓνας ποταμὸς εἶνε γνωστὸς σὲ ὅλη τὴν χριστιανοσύνη, γιατί σ' αὐτὸν ἔγινε τὸ μεγάλο γεγονός τῆς ἱστορίας, ὅτι στὰ νερά του βαπτίστηκε ὁ Χριστός.

Δὲν εἶχε ἀνάγκη ὁ Χριστὸς νὰ βαπτισθῆ, ὡς ἀναμάρτητος. Ἄν προσέξατε, μιὰ λέξι τοῦ σημερινοῦ εὐαγγελίου ἀποδεικνύει τὴν **ἀναμαρτησία** τοῦ Χριστοῦ· ἡ λέξι αὕτη εἶνε τὸ «**εὐθύς**». «**Καὶ βαπτισθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἀνέβη εὐθύς ἀπὸ τοῦ ὕδατος**» (Ματθ. 3,16). Εἶπαμε ὅτι αὐτοὶ ποὺ βαπτίζονταν ἔμεναν μέσα στὰ νερά τοῦ Ἰορδάνου ὅσο ἐξωμολογοῦνταν τὶς ἁμαρτίες τους· ἄλλος ἔμενε ἓνα τέταρτο, ἄλλος μισὴ ὥρα, ἄλλος μία ὥρα καὶ ἄλλος περισσότερο. Ἄλλὰ ὁ Χριστὸς, λέει τὸ Εὐαγγέλιο, «**ἀνέβη εὐθύς ἀπὸ τοῦ ὕδατος**»· μόλις μπῆκε βγήκε. Δὲν ἔμεινε καθόλου, οὔτε ἓνα δευτερόλεπτο, γιατί δὲν εἶχε νὰ πῆ καμμιά ἁμαρτία.

* * *

Ἐγὼ ὁμως, ἀγαπητοί μου, δὲν εἶχα σκοπὸ νὰ σᾶς μιλήσω γι' αὐτὸ τὸν Ἰορδάνη· θέλω νὰ σᾶς πῶ γιὰ **ἓναν ἄλλο Ἰορδάνη**, ποὺ εἶνε πολὺ κοντὰ μας καὶ ποὺ πρέπει ὅλοι νὰ τὸν περάσουμε· καὶ ἀλλοίμονό μας, ἂν δὲν τὸν περάσουμε.

Ἄν σᾶς πῶ νὰ πᾶτε κάτω στὸν Ἰορδάνη, θὰ μοῦ πῆτε ὅτι δὲν ἔχετε καιρὸ, ὅτι εἶνε δύσκολο καὶ ὅτι δὲν ἔχετε λεφτά. Ἐγὼ ὁμως δὲν θὰ σᾶς πῶ νὰ πᾶτε σ' ἐκεῖνο τὸν Ἰορδάνη, ἀλλὰ σ' ἓναν ἄλλον Ἰορδάνη, ποὺ εἶνε ἀπείρως ἀνώτερος ἀπὸ τὸν φυσικὸ Ἰορδάνη ποταμὸ.

Καὶ ποιὸς εἶνε αὐτὸς ὁ ποταμὸς; Τὸ λέει ὁ ἀπόστολος σήμερα. Ὁ ποταμὸς αὐτός, ποὺ ρέει ἀκαταπαύστως διὰ μέσου ὄλων τῶν αἰώνων καὶ τῶν γενεῶν, εἶνε **ἡ χάρις τοῦ παναγίου Πνεύματος**. Εἶνε ἡ «**ἐπιφάνεια**» (Τίτ. 2,13), δηλαδή ἡ φανέρωσις, τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· εἶνε τὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ πρὸ παντὸς τὸ **μυστήριον τῆς ἱερᾶς ἐξομολογήσεως**.

Σταματῶ ἐδῶ, γιὰ νὰ σᾶς πῶ κάτι μεγάλο· ὄχι δικό μου, ἀλλὰ τῆς Ἐκκλησίας. Ὅλοι ἔχετε κλάψει. Ἄλλος ἔκλαψε τὸν πατέρα του, ἄλλος τὴ μητέρα του, ἄλλος τὸ παιδί του, ἄλλος κάποιον συγγενῆ του· γεμάτη ἀπὸ δάκρυα εἶνε ἡ ἀνθρωπότης. «**Κοιλὰς κλαυθμῶνος**» ἔγινε ὁ κόσμος (Ψαλμ. 83,7). Ἄν ἓνας ἄγγελος μαζέψῃ τὰ δάκρυα ποὺ χύνουν οἱ ἄνθρωποι, θὰ κάνῃ μιὰ λίμνη μεγαλύτερη ἀπὸ τὴν Πρέσπα. Ἄλλ' αὐτὰ τὰ δάκρυα εἶνε ἄχρηστα. Ὑπάρχουν κάποια ἄλλα δάκρυα πολύτιμα. Εἶνε **τὰ δάκρυα τῆς μετανοίας**. Ποιὸς ἀπὸ σᾶς ἔκλαψε γιὰ τ' ἁμαρτήματά του;

Μάτια, ποὺ κλαῖτε γιὰ ἄλλα πράγματα, δώστε μου ἓνα δάκρυ μετανοίας! Τὸ δάκρυ ποὺ ἔχυσε ἡ πόρνη, τὰ δάκρυα ποὺ χύνουν οἱ ἁμαρτωλοὶ στὰ **ἐξομολογητήρια**, ἓνα τέτοιο δάκρυ, λένε οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, τὸ παίρνουν οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ, τὸ πᾶνε στὸ θρόνον Του, καὶ γίνεται Ἰορδάνης ποταμὸς.

Ὅλοι μας πρέπει νὰ περάσουμε ἀπ' αὐτὸ τὸν Ἰορδάνη. Καὶ ὅπως λέω συχνά, δὲν θὰ μᾶς δικάσῃ ὁ Θεὸς γιατί ἁμαρτάνουμε, ἀλλὰ γιατί δὲν μετανοοῦμε. Τὸ ἁμαρτάνειν εἶνε ἀνθρώπινο, ἀλλὰ **τὸ ἐμμένειν ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ εἶνε σατανικό**. Ἐνας μόνον δὲν μετανοεῖ, ὁ σατανᾶς.

Εἶθε λοιπὸν τὴν ἀγία αὕτη ἡμέρα, ἀπὸ τὰ μάτια τὰ δικά μου καὶ ἀπὸ τὰ μάτια τὰ δικά σας καὶ ἀπὸ τὰ μάτια ὄλων, μικρῶν καὶ μεγάλων, παιδιῶν καὶ γερόντων, ἀρχόντων καὶ ἀρχομένων, νὰ φύγῃ **ἓνα δάκρυ μετανοίας** γιὰ ὅ,τι ἁμαρτωλὸ ἔχουμε πράξει. Γιὰ τὰ λόγια τὰ ἄπρεπα ποὺ εἶπαμε, γιὰ τὶς σκέψεις τὶς ἁμαρτωλῆς ποὺ κάναμε, καὶ γιὰ τ' ἁμαρτωλά μας ἔργα ποὺ ἐπράξαμε, νὰ χύσουμε ἓνα δάκρυ.

Νὰ κλάψουμε, ἀδελφοί μου, γιὰ ὅλα τ' ἁμαρτήματά μας καὶ νὰ θρηνήσουμε, γιὰ νὰ περάσουμε ἔτσι τὸν **πνευματικὸ Ἰορδάνη**. Καὶ ὁ Ἰορδάνης τῶν δακρύων εἶνε ἀπείρως ἀνώτερος ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη στὸν ὁποῖον σήμερα ἀγιάζονται τὰ ὕδατα.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος**